

Hernádnémeti

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
2017

TISZTELT HERNÁDNÉMETIEK!
TISZTELT ÉRDEKLŐDŐK ÉS ÉPÍTKEZŐK!

*„Ez a föld, melyen annyiszor
Apád vére folyt;
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezredév csatolt’.
(Vörösmarty Mihály: Szózat)*

Egy település rengeteg szépséget, építészeti stílust és nem utolsósorban a korok szellemét is magában hordozza. Nehéz megfogalmazni, mondatokba „zární” és átadni mindazt, ami településünk arculatát különlegessé teszi.

Hosszú évszázadok alakították a tájat, környezetünket, ami most körülvesz bennünket. A nagy gondolatokat tettek követték, amelybe megingathatatlan hit is beleszótt a hálóját, ahogy családok telepedtek le településünkön, és szilárd alapokra építették házaikat.

Az itt élők mélyről fakadó hagyománytisztelete, és az ebből kadadó vágyuk a fejlődésre formálta és formálja napjainkban településünket.

A településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény végrehajtásának segítésére és szakmai támogatására lett a Településképi Arculati Kézikönyv megalapozva. A kézikönyv és az erre alapuló településképi rendelet segít abban, hogy a településen élő emberek, jobban vigyázzanak a helyi értékekre és megismerjék az ősatyák életét. Ez a hely, biztos pont mindenki számára. Otthon, ahol jó élni, dolgozni, tanulni, pihenni ahová mindig jó hazatérni. Környezetünk általunk, velünk együtt él, formálódik, fejlődik. Ezért fektetünk nagy hangsúlyt az épített és természeti értékek megőrzésével összhangban álló tudatos ütemezett fejlesztésnek.

A képekkel gazdagított kézikönyv a település bemutatásával, értékeink megismertetésével segítséget nyújt olvasóinak új otthonuk megteremtéséhez, sajátos környezetük kialakításához. Széles skálában mutat példákat a lakóházak, udvarok, előkertek megtervezéséhez. Segítséget nyújt egy olyan megjelenés kialakításához, amely illeszkedik a környezethez, és egységet biztosít az összhangban. Az eltérő stílusú településrészek közötti építészeti egyensúlyt hivatott megteremteni. Ám mindezek felül, legfontosabb feladata az iránymutatás. Iránymutatás a közös otthon, a közös innovatív jövő kialakításához, melyet a közösségért építünk.

Dr. Orosz Zsolt
polgármester

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés
2. Hernádnémeti bemutatása
általános településkép, településkarakter
3. Örökségünk
a településkép szempontjából meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők
4. Településképi szempontból meghatározó területek Hernádnémetiben
eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával
 - Történeti településrész
 - Átalakuló, új településrész
 - Beékelődő mezőgazdasági, üzemi terület
 - Beépítésre nem szánt terület
5. Ajánlások
a településkép minőségének formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató
 - Telepítés
 - Terepalakítás
 - Magasság
 - Tetőhajlásszög
 - Tetőforma
 - Szín
 - Tornácok
 - Ajtók, ablakok
 - Homlokzatképzés, anyaghasználat
 - Részletek
 - Kerítések, térfalak
 - Kertek*közterületek településképi útmutatója*
 - Utcák
 - Közterek, közparkok, közkertek
6. Jó példák: épületek, építészeti részletek
épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása
7. Jó példák: sajátos építményfajták
sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

„Mert a legnagyobb örökség, amit adni lehet az utódnak, az otthon. Egy ház, akármilyen ház. De amelyiknek falát aggodás, szeretet, gondoskodás s a jövődők bizakodó hite emelte föl. És fák. Amiket nem azért ültetett valaki, hogy hasznukat lássa. Nem is azért, hogy önmagát mulattassa velük. Hanem azért, mert szépségre és jövőre gondolt, békességre gondolt és a lelke tele volt derűvel. És ültette, egyszerűen azért, mert szerette a fát és a fákon keresztül akarta elmondani mindazt, ami az otthonnal kapcsolatban felgyűlt benne, s amiket szavakba önteni nem tudott.”

Wass Albert

BEVEZETÉS

Az építészetet szokásos megfagyott zeneként emlegetni. És valóban sok hasonlóságot találhatunk egy zenemű és az építészet között. Az építészet sokszínűségét a változatos utcák, terek, épületek sokasága adja, mint egy zenekarban a sokféle hangszer: vonósok, fúvósok, ütős hangszerek.

Ugyanakkor, ha ezek egymásra tekintet nélkül zenélnék, lehet külön-külön még szép a dallam is, amit játszanak, az összkép hamis. Ugyanígy a házak is lehetnek eltérőek egymástól, régiek, újak, más rendeltetésűek, de ha nincsenek tekintettel egymásra, zavaros, élhetetlen környezetet alakítanak ki.

A kézikönyv, a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel segítséget kíván nyújtani. Mellyel feltárja az épített környezet szépségeit, valamint bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy az építkezni vágyó olyan otthont hozzon létre, ami valódi büszkeséggel töltheti el. Mindemellett illeszkedik a település képéhez, illetve azt ízléssel viszi tovább.

Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor import klónok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése.

*A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész,
hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és
változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván
lenni, ahogy a település története sem befejezett,
hanem folyamatosan
továbbbíródik. Ezért, ha újabb szép ház születik, az
bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe,
hogy ezáltal büszke lehessen rá építtetője,
tervezője, kivitelezője és a település egyaránt.*

*Egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van
környezetével, szomszédjaival, településével.
Valódi gyümölcse pedig csak annak a
kapcsolatnak van, ahol a felek egymást
megismerik, szeretik és békében élnek egymással.
Igaz ez az emberi kapcsolatokról a zenén át
egészen épített környezetünkig.*

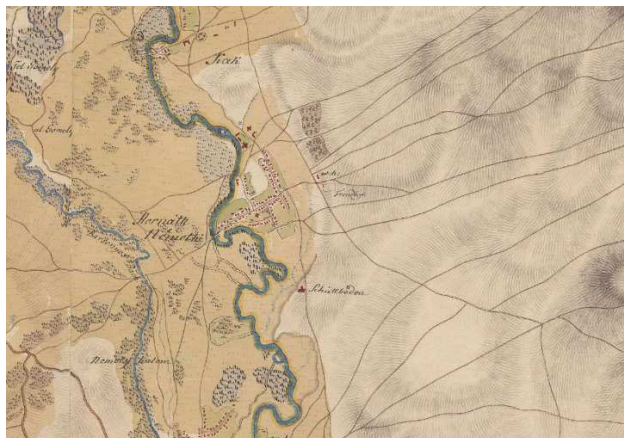
HERNÁDNÉMETI BEMUTATÁSA

általános településkép, településkarakter

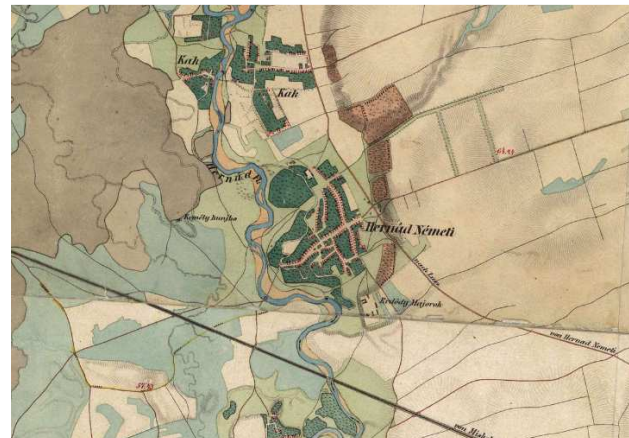
A Hernád folyó bal partján, a Harangod vidékén, Miskolctól 14 km-re, kelet-délkeletre Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében található település. Területe megközelítőleg 2876 hektár, lakónépessége 3651 fő, a területén található lakások száma pedig körülbelül 1216 darab.

Hernádnémeti honfoglalás kori település, a honfoglaló magyarok vezérszállása volt. Hernádnémeti az Aka nemzetség birtoka volt. Az Árpád-házi királyok uralkodása alatt ez a terület is állandó testvérharcok színtere. Emiatt a település egy időre teljesen elnéptelenedett, majd újra benépesült I. László uralkodása alatt. Hernádnémeti összetett név: az első tag (Hernád) nevét a Hernád folyóról kapta. A település a folyó bal partján fekszik. A Hernád szó történelmi hagyományokat őriz, amely még a honfoglalás korát is megelőzi.

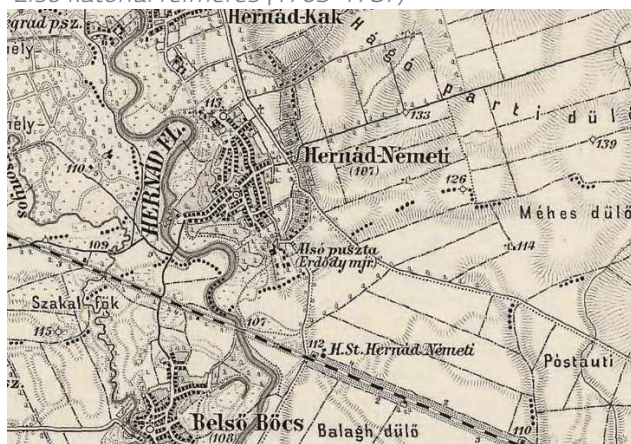

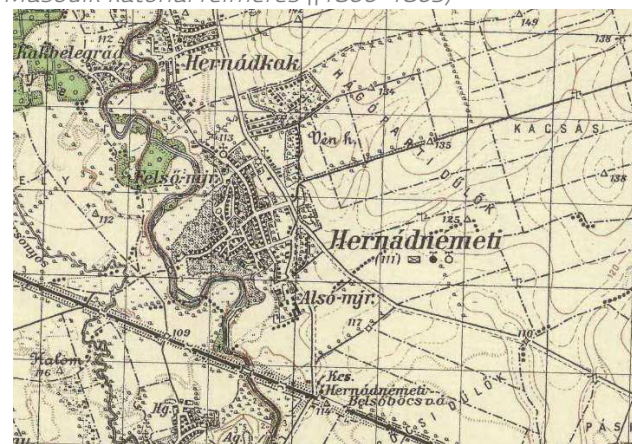
Első katonai felmérés (1763-1787)

Második katonai felmérés (1806-1869)

Harmadik katonai felmérés (1869-1887)

Magyarország katonai felmérése (1941)

A természeti és társadalmi törvényszerűségek hatására alakult ki Hernádnémeti településszerkezete, a természetföldrajzi viszonyokon alapulva jött létre, melyek változásai hosszabb időt ölelnek fel. A természeti tényezők: domborzat, vízrendszerek, szél, napfény, csapadék stb. közül az első kettő befolyásolja legerőteljesebben a települések szerkezetét. Mai jellege szerint Hernádnémeti halmazfalu. A szalagtelkeken külön-külön álló épületek általában soros, ritkábban kétsoros rendben csatlakoznak egymáshoz. Paraszttudvaraira a tagolt épületelrendezés volt a jellemző.

A falu az Árpád-korban települt be. A tatárjáráskor teljesen kihalt, ezért 1254-ben németeket telepítettek a helyére. Innen kapta jelenlegi nevét.

A török hódoltság idején ismét kipusztult, 1567-ben puszta helyként szerepelt a krónikákban. Fokozatosan újra benépesült és 1596-ban a Rákóczi birtokok közé került.

Az idetelepített hajdúknak szabadalomlevelet Komáromy András adományozott, ezt az adománylevelet II. Rákóczi György 1654. december 10-én erősítette meg. A Rákóczi-szabadságharc bukása után Hernádnémeti Rákóczi Juliannáé (Aspremontné) lett, majd több birtokos osztozott rajta. Ez idő tájt innen is, hasonlóan a többi helységekhez, nagy volt az elvándorlás.

Az I. világháborúban 64, a II. világháborúban 113 hősi halottja, illetve áldozata volt a Nagyközségnek. A XX. században a lakosság földművelésből, illetve a (Miskolcra járó munkások) gyári munkákból élt. Jelenleg a megélhetést a mezőgazdaság, a sörgyár és a miskolci üzemek biztosítják. A lakosok száma 3651 fő. A nagyközség infrastrukturális ellátottsága teljes.

ÖRÖKSÉGÜNK

HELYI VÉDELEMRE JAVASOLT ÉPÜLETEK

A településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők.

REFORMÁTUS TEMPLOM

Az 1500-as évek elején épült, eredetileg katolikus templomot a reformátusok vették használatba. 1713-ban renoválták, 1800-ban bővítették. 1892-ben életveszélyessé vált tornyát le kellett bontani, a következő évben az egész templomot is lebontották. A jelenlegi épületet neoklasszicista stílusban építették fel 1895-ben.

SZENT JOACHIM ÉS ANNA TEMPLOM

A jelenlegi római katolikus templomot báró Meskó Jakab építtette. 1768-ban lett fölszentelve Szent Anna és Szent Joákhim tiszteletére. 1795-ben báró Meskó Jakab özvegye, Fáy Mária grófné román stílusban két oldalkápolnával kibővítette. Így nyerte el a templom a mai kereszt alakját, a jelenlegi formája az 1996-99-es felújításnak és bővítésnek köszönhető.

Munk György építtetett kastélyt a településen 1929-ben, akinek a környéken számos birtoka volt. Az épület belső tereiben több átalakítást hajtottak végre, aminek köszönhetően ma már nem lehet tudni, hogy valójában milyen is volt egykor a kastély belső kialakítása. A korábban iskolaként funkcionált kastély felújítása pályázat során elnyert forrásból 2004-ben kezdődött, és a falu közeleli igényeit kielégítő épületté alakították át.

A kívül-belül megújult kastély műemléki védettségének lehetősége az átalakítás során nem merült fel, de egyes műemléki elemeit anélkül is megtartották. Így megmaradt a fakazettás mennyezet, valamint az épület bejárata előtt a korábbihoz hasonló szökőkutat építettek.

Helyi védelemre javasolt épületek

Petőfi út 162.

Bajcsy-Zsilinszky út 7.

Somogyi út 18.

Szondy György út 3.

Somogyi út 13.

Petőfi út 85.

Rákóczi utca 69. 100_5024

Ady Endre utca 27. 100_5027

Ady Endre u. 13. 100_5029

Ady Endre u. 9. 100_5030

József A. u. 61. 100_5032

Petőfi u. 72. 100_5039

Petőfi S. u. 152. 100_5044

Kossuth L. u. 20. 100_7690

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK
eltérő karakterű területek lehatárolása, a településrész, városi jellegű és településkarakter bemutatásai

Beépítésre szánt területek

TELEPÜLÉSKÖZPONT
FALUSIAS ÉS KERTVÁROSIS LAKÓTERÜLET
GAZDASÁGI TERÜLET
BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

Beépítésre nem szánt terület

TELEPÜLÉSKÖZPONT

A nagyközség központja a közintézményekkel és szociális valamint és jóléti intézmények tartoznak ide. A település ősi központja a Kossuth utca mentén alakult ki, jelenleg itt található a Polgármesteri Hivatal, a református templom, mini bölcsőde, orvosi rendelő, Gesztenyés emlékpark, üzletek. Emellett a Petőfi utcán is alakult ki központ, egyrészt az általános iskolával-uszodával, a bölcsődével, a gyógyszertárral, Kastéllyal és üzletekkel, másrészt a római katolikus templommal - plébániával, óvodával, rendőrséggel. Legkésőbb alakult ki a nagy átmenő forgalmat lebonyolító Rákóczi utca mentén is egy központ, ahol a település legnagyobb üzletei – Coop ABC, Tüzép, Kakuk Panzió – találhatóak, valamint a Kenyérgyár, a temetők a ravatalozóval és a Hernádnémeti Sportegyesület és egyéb üzletek, szolgáltatások.

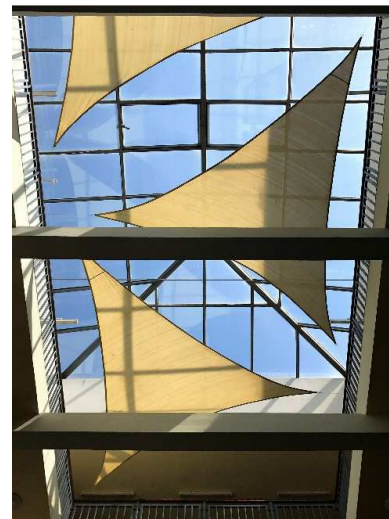
A településközpont a település meghatározó területének minősül.

A nagyobb telkeken általában közintézmények találhatók, szabadonálló vagy oldalhatáron álló beépítési mód alkalmazása mellett, magastető kialakításával.

A tetőgerinc kialakításánál a meglévő épületekhez, utcaképhez kell igazodnia. Utcával párhuzamos és merőleges gerincű épületek egyaránt megtalálhatóak. Az épületek sűrűn helyezkednek el a keskeny telkeken, illetve a telkeken lévő beépítési százalék is igen magas.

A épületek általában nyeregtetős vagy sáttortetős kialakításban fordulnak elő, ettől eltérni csak szélesebb telek esetén javasolt. A településközpontban a lakóépületek változó telepítés és épület elhelyezés következtében jöttek létre.

Ha az épületeket megvizsgáljuk, látható, hogy elég kevés azon épület, melyet megőriztek, ill. megmaradt eredeti állapotában: ezek többnyire a Petőfi utca mentén találhatók. Az új épületek között - kevés kivétellel - nem találunk olyat, amelyik magán hordozza a településre jellemző építészeti arculatot. A Petőfi, Ady Endre, József Attila, valamint a Kossuth Lajos utcákban, található néhány 100 éve épített lakóház, mely részben megőrizte az építési sajátosságokat.

Bajcsy-Zsilinszky út 7.

Az utcai kerítés kialakításánál a környezet szép példáit vegyük figyelembe. Próbáljunk meg hozzájuk igazodni. Illeszkedő kerítés megvalósítására törekedjünk, szerkezetét és színét gondosan válasszuk meg. A teljesen tömör, vagy dróthálós kerítés kialakítása nem jó megoldás.

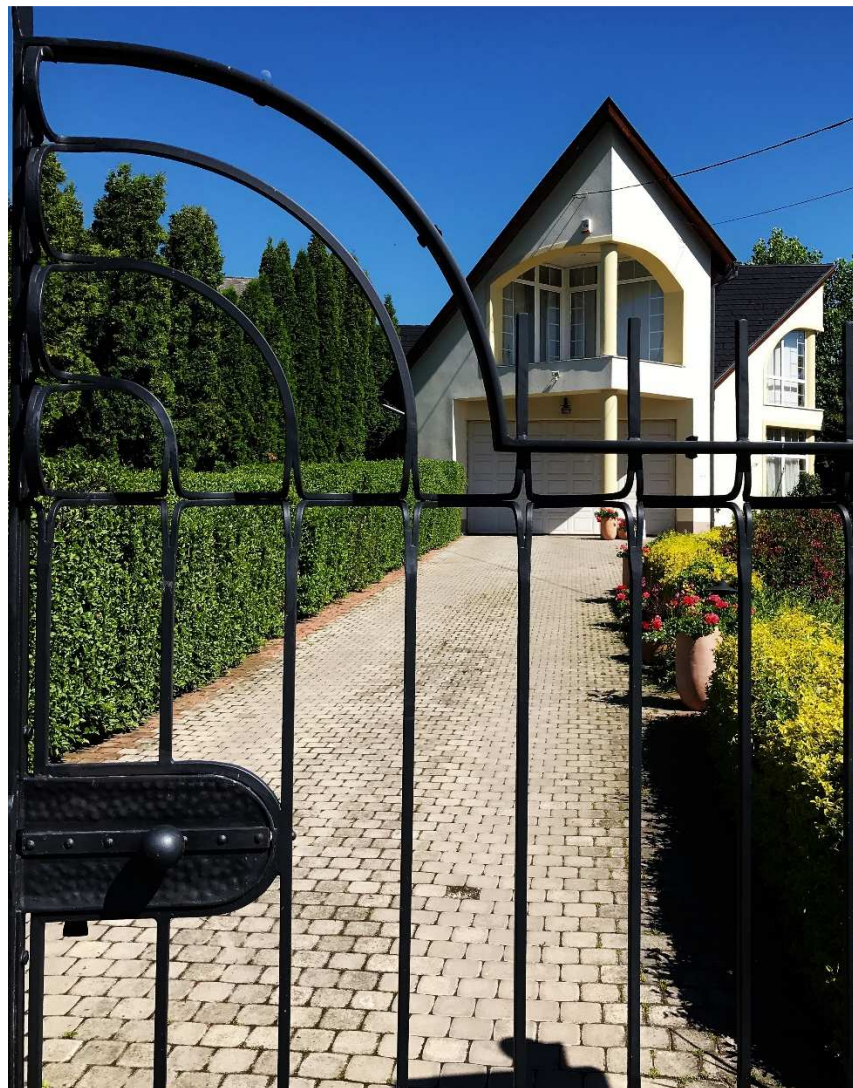
A részben áttört kerítést részesítsük előnyben. Az oldalsó és hátsó kerítések kialakításánál az anyag és forma megválasztásánál már a szomszéd féltől való intimszféra megvédésére kissé zártabb, rejtettebb kerítés alkalmazható.

FŐBB ILLESZKEDÉSI SZEMPONTOK:

- az új épület tervezés során a szomszédos épületek figyelembevétele mellett szükséges a magasság, tetőforma és tetőhajlásszög megválasztása
- kedvező utcaképet segítse a homlokzat kialakítása
- az épület rendeltetését tükrözze a homlokzat építészeti megoldásai
- az építészeti örökség közvetlen másolását kerüljük el
- a modern és a hagyományos formák közötti egyensúlyra kell törekedni
- hagyományos részletformák a modern épületeknél alkalmazhatók

Az illeszkedési szempontok a korszerű megoldások alkalmazását nem zárja ki. A hagyományos tömegformálási eszközök újragondolásából modern mai példák jöhetnek létre.

FALUSIAS ÉS KERTVÁROSIS TELEPÜLÉSRÉSZ

A Nagyközség belterületének nagy része ebben e terület felhasználási egységben található. Több hasonló épület a településképi egységességét eredményezi, melyhez alapvető követelmény az épületek homlokzatképzésének, színezésének, anyaghasználatának illeszkedésének gondos megválasztása. Továbbá a nyílászárókra és tetőfedésekre, tetőformákra is gondosan ügyeljünk.

A településrészen utcánként, utcaszakaszonként változó a tetők kialakítása. A legrégebbi épületek során a nyeregtetős tetőforma figyelhető meg utcára merőleges kialakításban. A telkek mérete cca. 20-30 m szélességtől 200-500 m hosszúságig is terjed. Méretük nagy, hiszen kialakulásukkor még a megélhetést is biztosították az ott lakóknak: terménytermelésre és állattartásra használták. Ezen funkcióknak megfelelően alakult ki a hagyományos telekhasználat. Tipikusan szalagtelkek, soros udvari elrendezéssel.

Az 1970-80-as évekbeli sátortetős épületek a települések egyediségét bontotta meg. Kialakításuk során a meglévő utcaképet figyelmen kívül hagyták. Jellemző településünkre, hogy a lakóterületeknél alapvetően gazdag a zöldfelület, megfelelő hely kínálkozik a pihenő terület kialakítására.

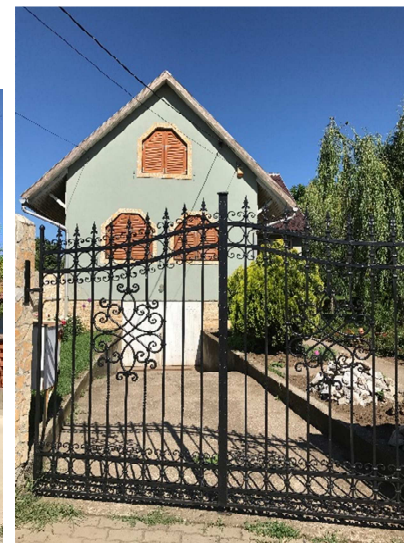
A növények alkalmazása során természetes és hatékony eszközzel tudunk hangulatteremtő díszítést készíteni telkünkre. Árnyékoló szerepük az energiatudatos életmód egyik eszköze. A településképi egységességének megvalósulásához a ház utcafronti homlokzatának készítése során előnyösebb lehet, ahol nyeregtetős épületek sorakoznak nyeregtetős kialakítása, ahol pedig sátortetős épületek, a sátortető alkalmazása.

A tetők hajlásszöge általános esetben 30-45° körül mozog, így nem árnyékoljuk le a szomszéd épületét, akár a tetőtér kialakítása is megtörténhet gazdaságos kialakítással. Keresztbe forduló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén alkalmazzunk. A kertes házak rendelkezzenek külső megfelelő méretű tárolóval, melyek kialakítása a főépülettel összhangban, együtt tervezve valósuljon meg.

A kerítés megválasztásánál is törekedjünk a környezetünkben lévő jó példák alkalmazására. A településre nem jellemző tájidegen anyagok felhasználása kerülendő. A teljesen tömör, átláthatatlan kerítés kerülendő.

BEÉKELŐDŐ MEZŐGAZDASÁGI, ÜZEMI TERÜLET

javaslatok:

- A rendeltetés határozza meg az épület tömegét és a tető kialakítását, elhelyezhetőségét az ingatlanon belül.
- A gazdasági és mezőgazdasági célú épületek közel helyezkedjenek el egymáshoz.
- A lakó funkciójú épületet távolabb helyezzük el.
- A gazdasági tevékenységhez szükséges épületek a lakó funkció mögött legyenek kialakítva.
- Kerítések kialakítása során a tömör falszerű kerítés kialakítása nem javasolt.

Minden esetben törekedni kell a meglévő épületek homlokzati kialakítására, színvilágára, anyaghasználatára, tetőformájának megválasztására és tetőszerkezetének hajlásszögére. Önálló gazdasági területen az egyszerű ipari formákat célszerű előnyben részesíteni.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

A közigazgatási területen eltérő tájhasználat a jellemző, melyek közül a fákkal sűrűn benőtt lápos erdőkön keresztül a gyümölcsfákkal telepített telkeken át, a szántók és a mezőgazdasági művelésbe részt nem vett, valamint a folyókból visszamaradt holtágak egyaránt megtalálhatóak. A külterület déli részén jelentős, összefüggő erdők találhatók.

A beépítésre nem szánt területek a település meghatározó területének minősülnek.

AJÁNLÁSOK

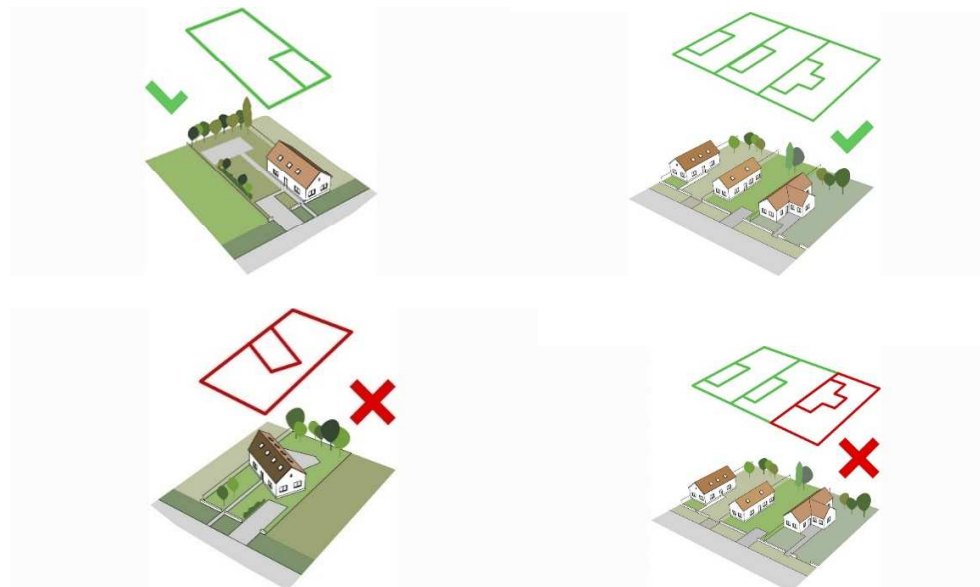
A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató

Arra a kérdésre, mitől szép egy lakóház, nem lehet egy mondatban válaszolni. Neves építészek és filozófusok a különféle megközelítések ellenére egyetértenek azonban abban, hogy a közhiedelemmel ellentétben a szépség nem szubjektív, nem részrehajló. Szép az, ami érdek nélkül tetszik. Mondja Kant. A szépség sokféle lehet. Borainkról sem mondhatjuk, hogy a vörösbor jó, a fehér nem. Tudva, hogy bizonyos alkalmakhoz, ételekhez jobban illik a vörös, mondhatjuk, hogy mi a rozét szeretjük. Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket. Viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat. Ne járjunk úgy, mint a borász, aki gyakorlatlanul túlkénezi borát.

TELEPÜLÉSKÖZPONT

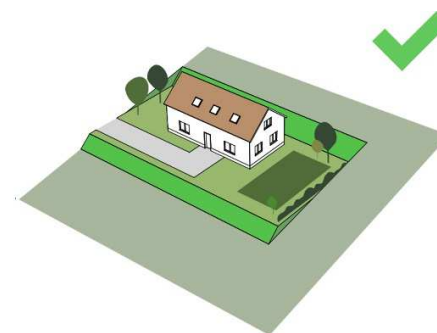
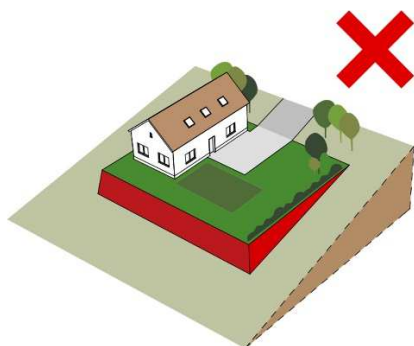
A történeti településrészen, oldalhatáron álló, általában elhelyezkedésüket nézve az utcafronthoz viszonyítva párhuzamosan elhelyezett épületek figyelhetők meg. A középületek szabadon álló beépítési mód szerint is előfordulnak, általában előkert nélküli keresztirányú kialakítással. Az épület mögött kialakítható a növényzettel határolt védett kert. Javasolt építészeti megoldások az utcára merőleges nyeregvető az utcai homlokzat csonkakontya, a deszkázott mintás oromfal a csonkakonty alatt az oldaltornácok (néhol körtornác) alkalmazása a tornácra futtatott növény a déli tájolás a téglalap alakú alaprajzi arány meszelt fal piros cserép virágos udvar a deszkapalánkos kerítés.

A környező épületek beépítése mellett rendezett utcakép. Javasolt a telek utcafronti részével párhuzamos vagy merőleges kialakítás.

TEREPALAKÍTÁS

Hernádnémeti történeti településrész terepviszonyai alapvetően sík kialakításúak, a terepadottságok nem indokolják a terepalakítást, de ajánlott a terepre való illesztéskor megfelelően telepített, terepre ültetett épület alkalmazása. Az ingatlanok beépítésénél célszerű a csaknem teljesen sík terület kialakítása legalább a családi ház közelében. A kertek vonatkozásában a tereplejtés kismértékben megengedett. A tereprendezésnél célszerű figyelembe venni az utcafronti terepszintet, valamint kerülni kell a szomszéd irányába történő túlzott terep feltöltést és földszállítást. A terepalakításnál mindig végezzünk rétegenként tömörítést a megfelelő tömörség érdekében. Törekedjünk a lépcsőzetes kialakításra, támfalakat ne alakítsunk ki.

Ajánlott a terepre való illesztéskor megfelelően telepített, terepre ültetett épület alkalmazása.

MAGASSÁG

Az épületek magassága csaknem azonos. Az utcákon az ingatlanok általában földszintesek, de néhány épület esetén a többszintes kialakítással is találkozhatunk.

A meglévő épületek figyelembevételével kell az újabbakat elhelyezni, tehát hasonló magassággal kell kialakítani, mint a környezetében lévő többi ingatlant.

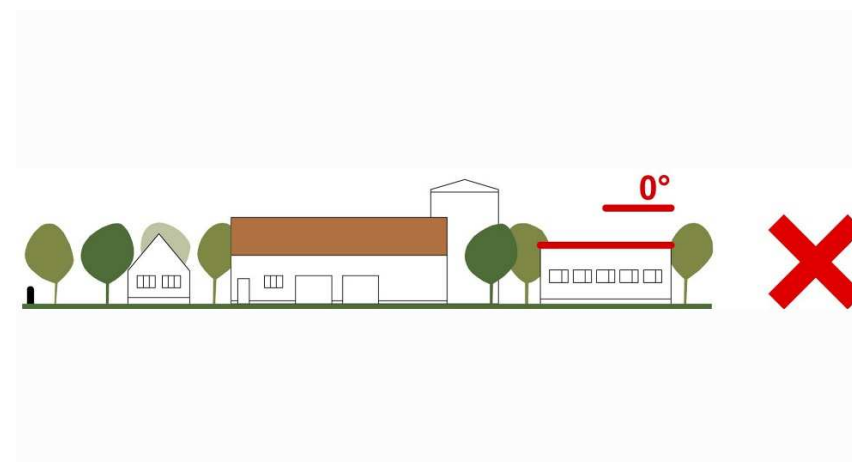
A magasabb többszintes épületek nem illeszkednek a Nagyközség utcaképebe, kerüljük azok megvalósítását.

javasolt az azonos magasságú épületek egyenletes utcaképeinek megalkotása. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

TETŐHAJLÁSSZÖG

*A településközpont épületeinek tetőhajlásszöge változó.
A meglévő épületeknek hasonló hajlásszöggel kell épülniük, mint a környezetében lévőké. A településközpont településrész utcaképebe a nem túl alacsony vagy a túl magas hajlásszöggel rendelkező épületek mégis feltételek mellett illenek a környezetbe, hiszen e településrészben az utcakép vegyes képet mutat. A feltételek, hogy a szomszédos ingatlanokkal mégis egységes képet mutatva tervezzük meg az épületet, szomszédjainktól ne térjünk el túlságosan.*

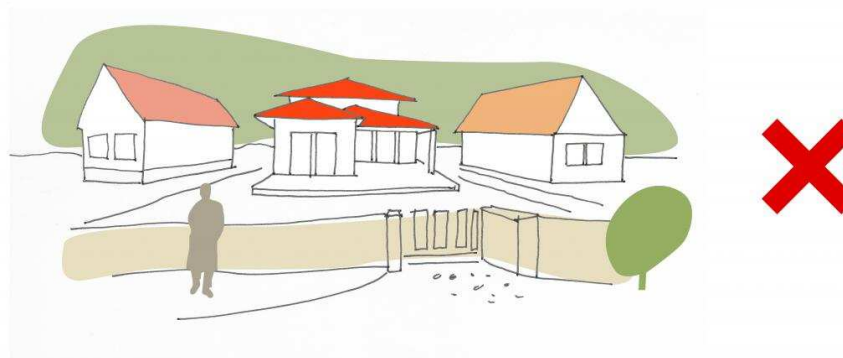

javasolt a meglévő épülethez való illeszkedés a tetőhajlásszög kiválasztása esetén.

TETŐFORMA

A településrészen a családi házak tetőformája egyszerű nyeregtetős vagy sátoztetős. Új házak építésénél figyelembe kell venni a szomszéd lakóépületek tetőformáját.

Ha egy kialakult nyeregtetős házakból álló utcaképbe új lakóház épül, akkor oda nem tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú családi ház.

Azonos tetőformájú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az egységesség érdekében az újonnan épülő házaknak is hasonló tetőformával kell épülniük.

SZÍNEK

Eltérő illeszkedés, eltérő szín- és anyaghasználat jellemzi a családi házakat, a színvilág nem túl változatos, hagyományos színekkel készült épületek jellemzik. (pl. vörös cserépfedés, szürke palafedés, világos színű homlokzatok)

Az új házak építésénél a meglévő épületek színvilágához illeszkedő anyaghasználat ajánlott. A kirívó és feltűnő színhasználat, a rikító színű fémlemez fedések és burkolatok nem elfogadhatóak.

A kirívó homlokzati színek alkalmazása nem ajánlott. A héjazat színének kiválasztása során az élénk színek alkalmazása nem javasolt, helyette a hagyományos színeket válasszuk.

TORNÁCOK

A népi építészet egyik könnyen felismerhető jellegzetes eleme az oldalsó oszlopos tornác. Hernádnémeti Nagyközség szép számmal rendelkezik tornácos házakkal. Ezek a terek készülhettek az épület anyagából vagy fából, később téglából vagy vasbeton pillérből. A tornác formájára, kialakítására számtalan példa kínálkozik. Az arányos tornácos épületek erősítik a település identitását és arculatát. E hagyományt az új családi ház kialakításánál, újszerű átgondolással tovább vihetjük otthonunkba.

A tornác, újraértelmezett modern stílusban akár a középületeken is megjelenhet. Fontos szerepe, hogy véd az időjárás viszontagságaitól. Akadálymentesítés esetén az épülethez feljutó rámpa is elhelyezhető benne.

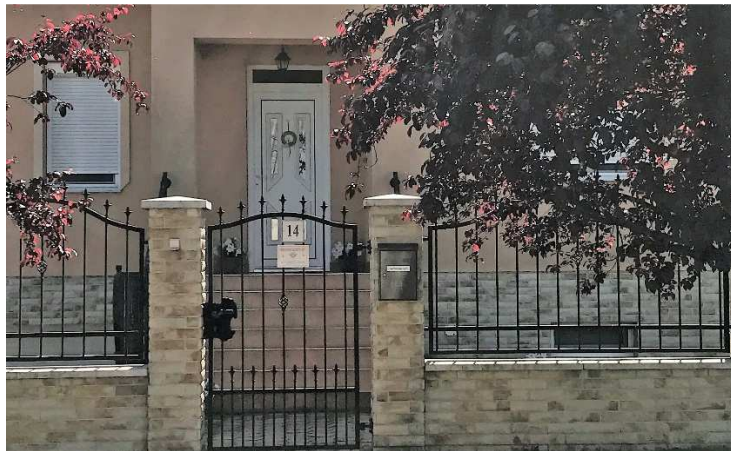

AJTÓK, ABLAKOK

Jelentős megjelenési és hangulati befolyást jelent egy-egy nyílászáró kialakítása. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, hogy ezt milyen módon tesszük meg.

Hernádnémeti központjában a hagyományos nyíláskialakítás a jellemző. Jellegzetes kétszárnyú, két vagy három osztatú ablakok, általában utcafronton szimmetrikus kialakítással. Új ház építésénél célszerű a környék családi házait körbejárni, és azokból meríteni saját otthonunkhoz, ezzel is gazdagítva az utcaképet.

HOMLOKZATKÉPZÉS, ANYAGHASZNÁLAT

A településrész épületeinek burkolásai, vakolatainak színezése egyre inkább kedvelt a tulajdonosok körében. Használat során ügyelni kell a végső összkép harmóniájára mind a lakóépület, és mind a környezet vonatkozásában. A túldíszített illetve túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, ezután a tiszta, nyugodt településre zavaróan fog hatni. Egy jól megválasztott burkolat nem csak esztétikus, de az épületet is óvja a külső hatásoktól.

Funkcionális tekintet is figyelembe véve illeszkedjen a környezetébe az épület kialakítása, anyaghasználata, építészeti megoldásai, a homlokzat tagolása és a színvilága.

RÉSZLETEK

*Házunk és kertünk
találkozási pontjai
folyton változó,
gazdagodó élményt
nyújtanak. Évről évre,
évszokról évszakra más
képet mutatnak. A
növények az épületen
egyrészt
hangulatteremtő
díszítőelemek, másrészt
hatékony, természetes
eszközei az
energiatudatos
életmódnak -
árnyékolnak!*

Házaink kiegészítő elemei a kerítések, lámpák, postaládák, korlátok, melyek alakítják a végső képet, hangulatot. Ha kellően odafigyelünk, kellően igényesen választunk ki és valósítunk meg, akkor jön létre a megfelelő összkép a lakóépületünkkel. Ezek a részek sűrűbben cserélt elemek, akár már egy új festék, új színhasználat során tudunk változtatni rajta.

A kerítés kapcsolatot teremt a közterülettel, ugyanakkor elválasztja azt az ingatlantól. Térfalat képez, mely általában áttört, de kivételes esetben, amikor a magánterületünket szeretnénk óvni, akkor a tömör is megengedett. A településen vannak olyan formák és anyaghasználatok, melyek rendszeresen visszatérnek. A településközpontban a téglapillérek között ritkított fa deszkázatos, fémhálós kerítéseket találunk, egy a kert és az épület homlokzat is jól látszik.

Vegyük figyelembe a kerítés megválasztásakor az épület színezését és anyaghasználatát. A kapu hangsúlyosabb lehet, de ne hivalkodó. Az áttört kerítés a kertet és a házat is hagyja látni. A tömör kerítés kerülendő.

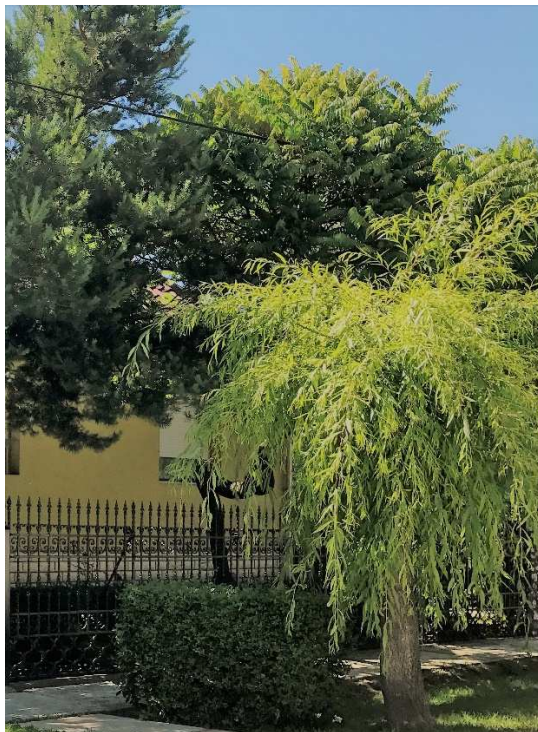

KERTEK

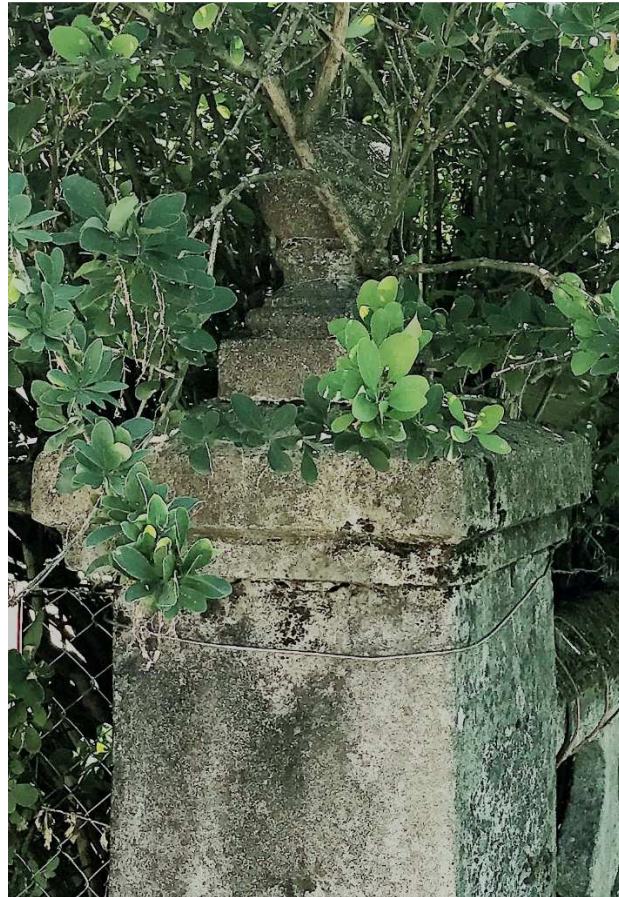
A településrészben a tájba illesztés során a hagyományos településkép megőrzése az elsődleges cél. Vegyük figyelembe a ház homlokzat kialakítását, a nyílászárók helyét, amikor az előkertbe cserjét vagy fát ültetünk. Takarjuk a kerti építményünket a növényekkel, hogy az jobban érvényesüljön. A meglévő fás szárú növényzetre a bővítések és felújítások során fokozottan ügyeljünk. Próbáljuk meg befolyásolni a növényzettel a ház méreteinek érzetét. Alacsony növényekkel a ház méretének növelését éreztetjük, a magas növényzettel csökkenthetjük.

A természettel való közvetlen kapcsolatot a kertünk teremti meg. Változása gyors, hiszen évszokról-évszakra változik, megújul. A változatosan kialakított növényvilág alkalmazásával az élőlények számára új élettereket biztosítunk. Hernádnémetion rendszeresen gondozott kertek, porták a jellemzőek. A hátsó kert nem csak a kikapcsolódást, pihenést szolgálja, hanem gyümölcsöket, zöldségeket is termeszthetünk bennük.

A kert nem csak védelmi szerepet tölt be, hanem díszítő szándéka is legalább olyannyira fontos. Gondozott, szép kertünkben nem csak magunk gyönyörködhetünk, hanem az éppen arra tévedők számára is jó benyomást kelthetünk, továbbá a település arculatához pozitívan járulunk hozzá. A növények telepítésekor érdemes olyan fajokat kiválasztani, amelyek nem csak virágukkal, hanem a levelükkel is díszítenek, így csaknem minden évszakban színesítik udvarunkat. A helyi hagyományokhoz illeszkedve az előkertben a kiskertet keretező, alacsony fa léckerítés alkalmazása javasolt, mely illeszkedjen az utcai kerítéshez és családi házunkhoz

UTCÁK

A településkép javításához sokszor nem szükséges nagy beavatkozás, a rendezettség érzésének elérése már fél siker. Látványos előrelépést jelent a közterületek karbantartása, megfelelő fenntartása, nem használt közterületi elemek elbontása, sérült elemek helyreállítása. Az eltérő felületek szétválasztása jelentős javulást eredményezhet. Az átalakuló településszélekre különösen nagy figyelmet kell fordítani. A nyomvonalas elemek felfűzik a települést alkotó darabkáit, ezért fontos az egységes kialakítás elérése. A településen áthaladók leginkább ezeken a vonalakon haladva alakítják ki a településről alkotott képüket. Kiemelkedő figyelmet kell biztosítani az infrastruktúra elemeinek kiépítésére, a nyomvonalvezetés megválasztására, a felszín feletti és az alatti elemek tájba illesztésére.

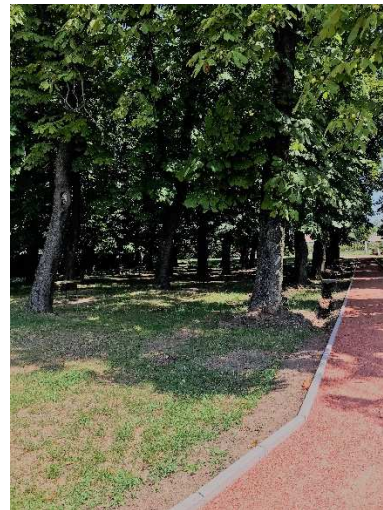
A településközpontban a szűkebb keresztmetszetekkel rendelkező utcákban kellemesen hangulatos utcaképek alakultak ki, fontos annak esztétikus harmonikus kialakítása, megtartása, hiszen az utcakeresztmetszet a telkek és az utcák viszonyát mutatja be, ezért fontos törekedni az egységes kialakításra. A parkolóhelyek kialakításának közelében ne alkalmazzunk gyepet, kerüljük a ráparkolást.

KÖZTEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK

A település, településrész azon találkozási pontjai ahol a természethez kapcsolódva, szabadban élhetjük meg a helyi közösséghez való hovatartozásunkat, a közösségi szabadterek. Megjelenésük fokozottan fontos, mivel ezeken a helyeken hosszabban tartózkodunk, ezért ezek a teresedések tervezését szakemberek végzik. A nem megfelelően kialakított tér használata a környezet gyors romlásához vezet. Egy-egy tér kialakításánál fontos felmérni a használók várható szokásait, számukat, a használni kívánt időszakot és jellegét. A tevékenységekhez és a közlekedéshez megfelelő számú és minőségű tereket szükséges biztosítani. A növényfajok megválasztása és ültetése során azok térigényét is figyelembe kell venni, számolva növekedésükkel, egymásra árnyékolásukkal.

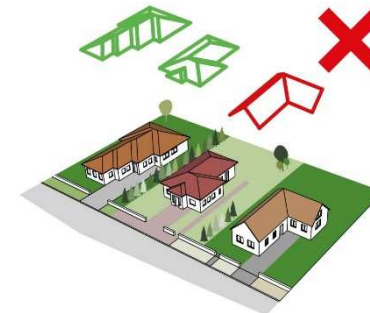
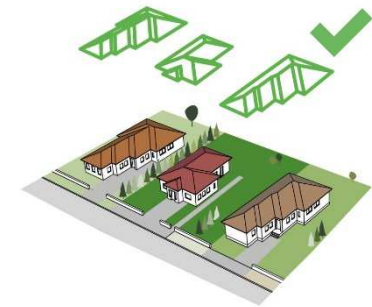
Az utcakertek teremtenek kapcsolatot a magántelkek és a közterületek között, melyeket a településen élők maguk alakítják, gondozzák saját területüket. Egyéni megoldások során ügyeljünk arra, hogy azok illeszkedjenek, egységet alkossanak a már meglévő előkertekkel és szomszédok utcakertjével. Kerüljük a szemmagasságban takaró növények alkalmazását, legfőképpen a kereszteződésekben, utóbbinál a gépkocsiban ülők szabadkilátását ne akadályozzuk növényekkel. Telepítsünk max. 50-80 cm magasságokig növvő cserjéket.

FALUSIAS ÉS KERTVÁROSIAS LAKÓTERÜLET

*a településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások:
építészeti útmutató*

TELEPÍTÉS

A telepítés hasonló, csaknem azonos a településközponttal abban a vonatkozásban, hogy oldalhatáron állók, elhelyezkedésük az utcafronthoz viszonyítva zömében merőleges elhelyezkedésűek az épületeknek. Általában előkertes kialakításúak, de sok az előkert nélküli is, nem általános érvényű. A kötelezően előírt és kialakult előkerti előírásoktól eltérni nem javasolt. A kialakult utcakép figyelembevételével helyezzük, el épületünket legyen az akár előkertes vagy előkert nélküli. A családi házak oldalhatáron állnak, az épület mögött kialakítható a kikapcsolódást nyújtó növényzettel határolt védett kert.

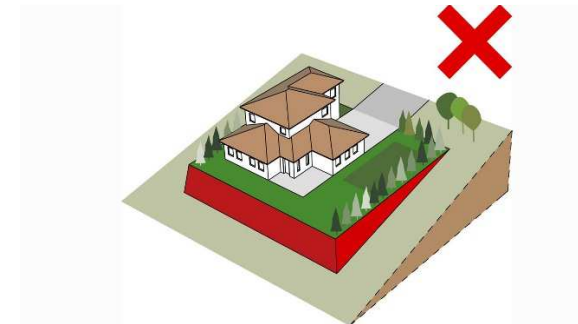
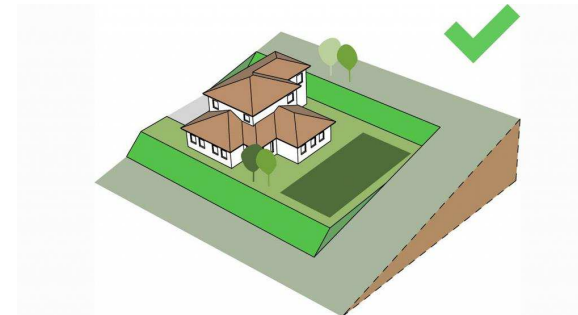
A környező épületek beépítése mellett rendezett utcakép. Javasolt a telek utcafronti részével párhuzamos vagy merőleges kialakítás.

TEREPALAKÍTÁS

Hernádnémeti falusias, kertvárosias lakóterületi településrész terepviszonyai alapvetően sík kialakításúak, a terepadottságok nem indokolják a terepalakítást, de ajánlott a terepre való illesztéskor megfelelően telepített, terepre ültetett épület alkalmazása.

Az ingatlanok beépítésénél célszerű a csaknem teljesen sík terület kialakítása legalább a családi ház közelében. A kertek vonatkozásában a terep lejtés kismértékben megengedett. A tereprendezésnél vegyük figyelembe az utcafronti terepszintet, valamint kerülni kell a szomszéd irányába történő túlzott terepfeltöltést és földelszállítást. A terepalakításnál mindig végezzünk rétegenként tömörítést a megfelelő tömörség érdekében.

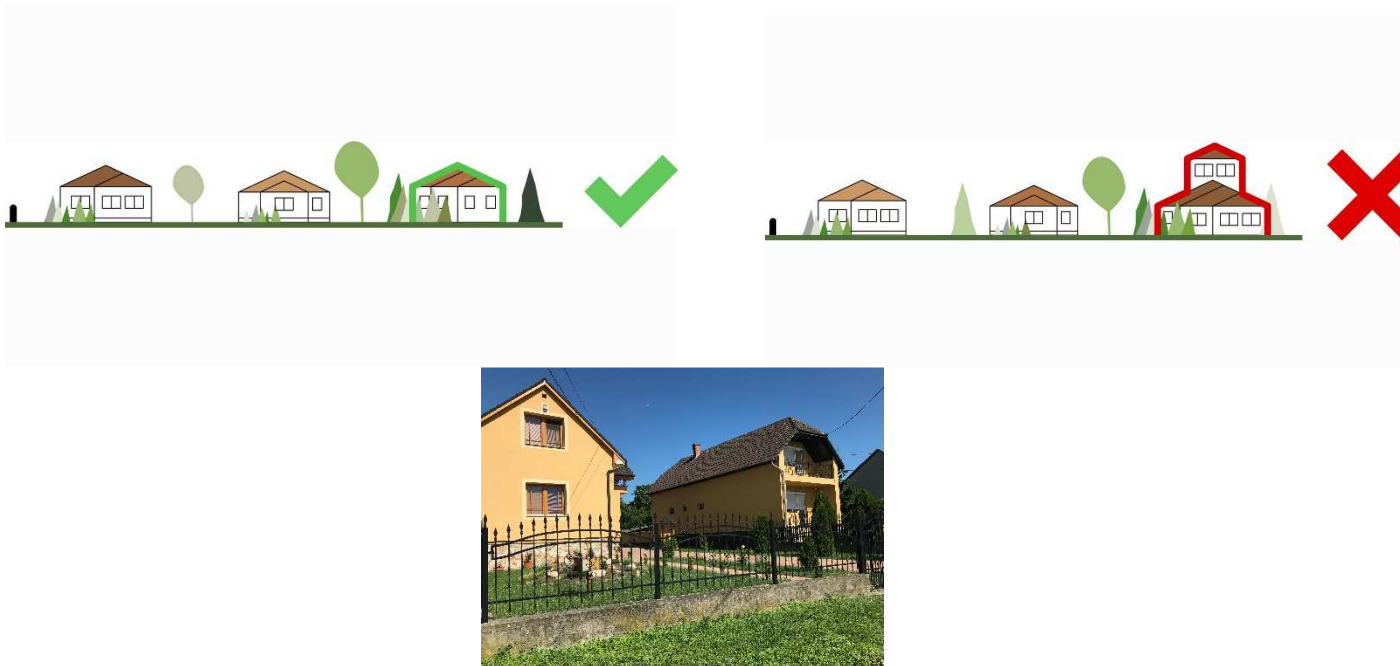
Törekedjünk a lépcsőzetes kialakításra, támfalakat ne alakítsunk ki.

Ajánlott a terepre való illesztéskor megfelelően telepített, terepre ültetett épület alkalmazása.

MAGASSÁG

Az épületek magassága csaknem azonos, nem találkozni kiugróan magas vagy alacsony épülettel. Találkozni földszintes, tetőtérbeépítéses, kétszintes épületekkel is. Magas tetős és lapos tetős kialakítású családi házakkal. A már meglévő lakóházak figyelembevételével kell az új családi házakat elhelyezni, tehát hasonló magassággal kell kialakítani, mint a környezetében lévő többi ingatlant.

Javasolt az azonos magasságú épületek egyenletes utcaképezés megalkotása. Az újonnan épülő épületeknek a meglévő magassághoz kell alkalmazkodniuk az egységesség érdekében.

TETŐHAJLÁSSZÖG

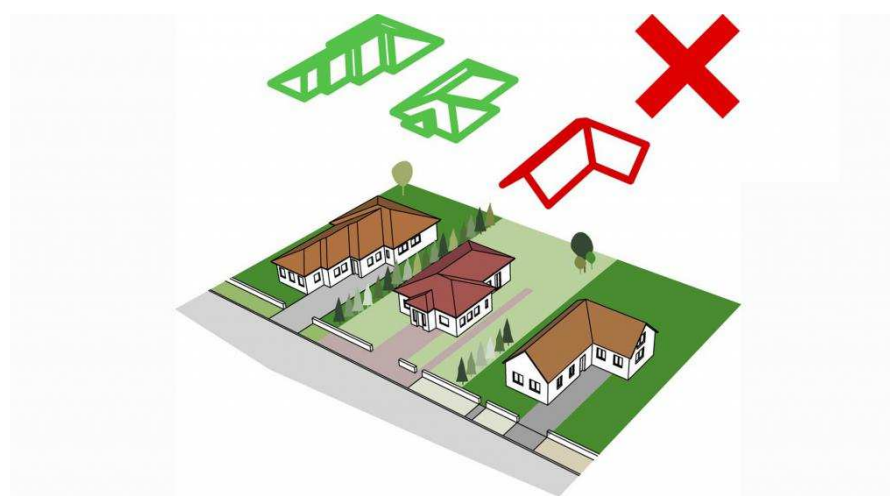
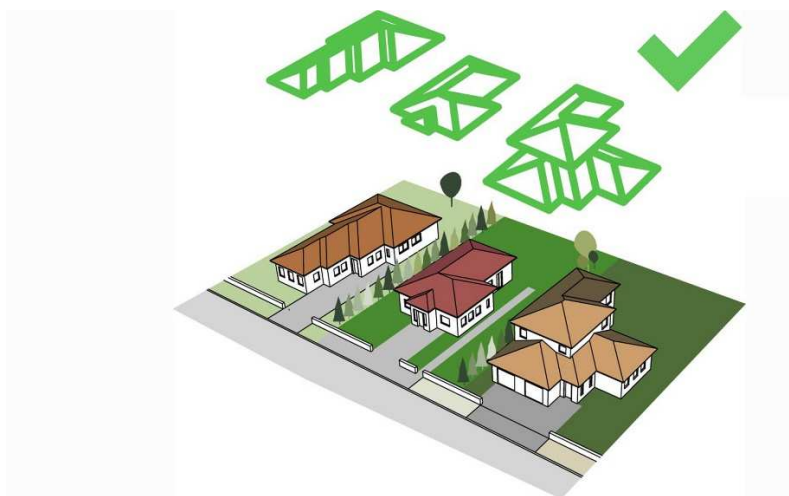
Az épületek tetőhajlásszöge zömében 30-40 fok körüliek. A meglévő lakóépületek közé telepíteni kívánt családi házaknak hasonló hajlásszöggel kell épülniük, mint a környezetében lévőké. Az utcaképbe a túl magas tetőhajlásszöggel rendelkező épületek nem illenek bele.

Javasolt a meglévő épülethez való illeszkedés a tetőhajlásszög kiválasztása esetén.

TETŐFORMA

*A településrészen a családi házak tetőformája egyszerű nyereg vagy sádtortető.
Ha egy kialakult nyereg vagy sádtortetejű házakból álló utcaképbe új lakóház épül, akkor oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem nyeregtető vagy sádtortető formájú épület, mert ellenkező esetben az utcaképbe nem fog beleilleni.*

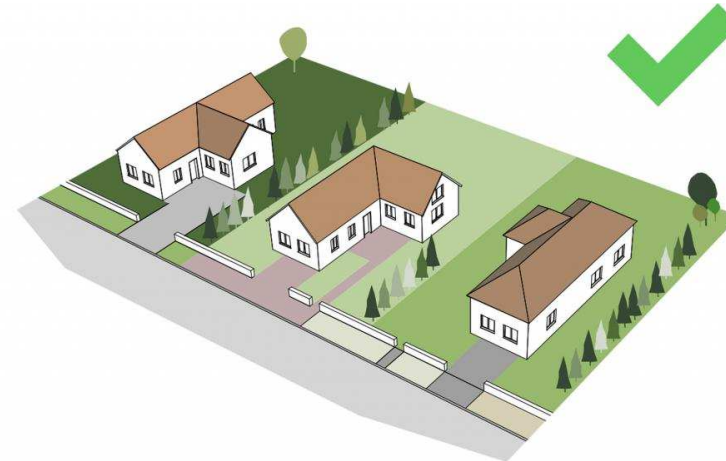
Azonos tetőformájú épületek egyenletes utcaképet alkotnak. Az egységesség érdekében az újonnan épülő házaknak is hasonló tetőformával kell, hogy épüljenek.

SZÍNEK

Visszafofott illeszkedés, hasonló színek jellemzik az épületeket, a színvilág nem túl változatos, hagyományostól eltérő színekkel készült épületekkel alig találkozni.

Általánosságban felhasznált anyagok a vörös cserépfedés, világos színű homlokzatok, színes vagy szürke horganyzott acél bádogos szerkezetek, fehér műanyag vagy fa nyílászárók, illetve azok árnyékolókkal való ellátása.

Az új épületek építésénél a meglévőhöz hasonló színvilágához illeszkedő színhasználat ajánlott. A kirívó és feltűnő színhasználat, a rikító színű fémlemez fedések és burkolatok nem elfogadhatóak.

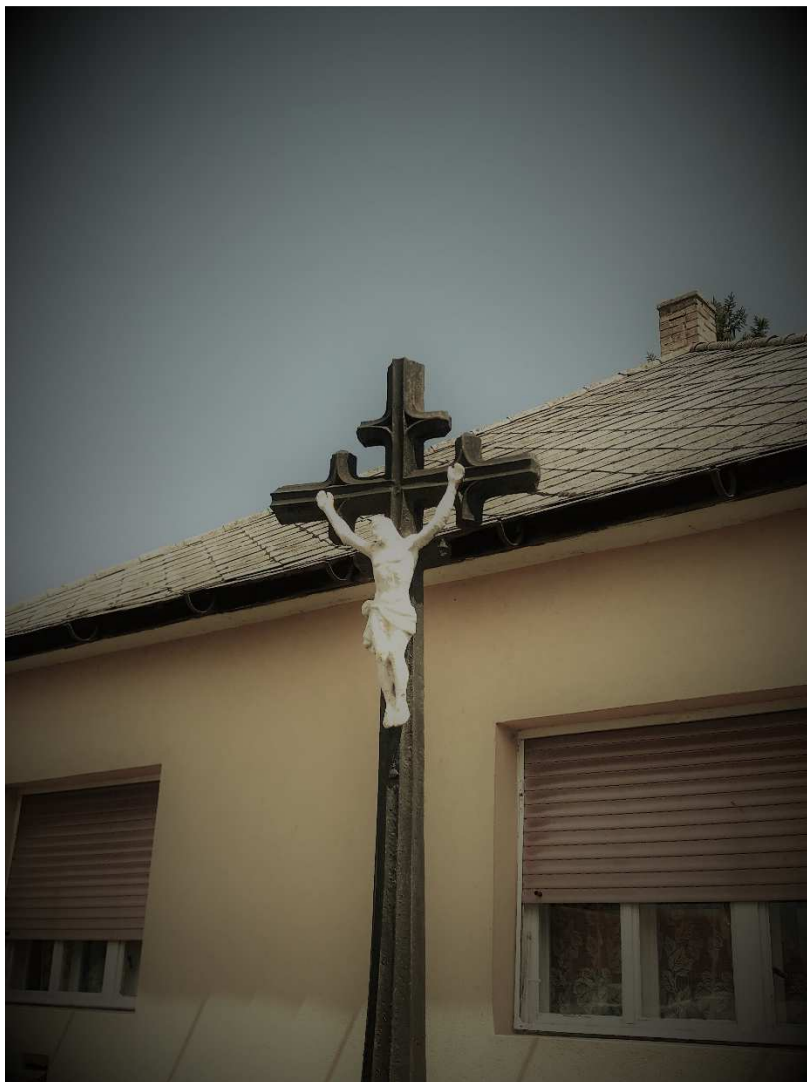

A kirívó homlokzati színek alkalmazása nem ajánlott. A héjazat színének kiválasztása során az élénk színek alkalmazása nem javasolt, a hagyományos színeket (pl. vörös cserépfedés) válasszuk.

TORNÁCOK

A tornácok a kertvárosias lakóterületen eltűnőben vannak, alig lelhető fel a sáttortetős épületek között egy-egy darab jó példa. Az új épületek tervezésénél a tornác kialakításánál (amennyiben sor kerül rá) előtérbe helyezzük az oldaltornácok alkalmazását. hiszen az arányos tornácos épületek erősítik a település identitását és arculatát.

AJTÓK, ABLAKOK

Jelentős megjelenési és hangulati befolyást jelent egy-egy nyílászáró kialakítása. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, hogy ezt milyen módon tesszük meg. A kertvárosias lakóterületen a hagyományos nyíláskialakítás jellemző, mely a homlokzat felé a kétszárnyú széles nyílászárókat jelenti.

Új ház építésénél célszerű a környék családi házait körbejárni, és azokból ihletet meríteni saját otthonunkhoz, ezzel is gazdagítva az utcaképet.

HOMLOKZATKÉPZÉS, ANYAGHASZNÁLAT

Az épületek általában vakoltak.

A vakolt homlokzati felületeken olykor előfordul csekély tagolás, melyek a homlokzat anyagából készültek. Felújítás vagy új építés esetén a vakolt felületeknek kell a meghatározónak lenniük. A vakolt homlokzatú épületeknél a színek világosak és telítetlenek legyenek. Javasolt a sárgás, barnás, vöröses, szürkés színek tört fehérbe hajlása. Enyhe színbeli eltéréseket alkalmazhatunk a síkbeli kiemelkedések során. Síkban tartott vakolt felületen nem elfogadható az eltérő színekkel való osztás. A vakolat felülete sima legyen, mely kis szemcsenagyságú anyagból készüljön. A durva és erős vakolattextúrák alkalmazása nem ajánlott. Egyéb anyagok alkalmazása a homlokzaton a homlokzat vagy a tömeg tagolásaként jelenjenek meg. A lábazat legtöbbször terméskőből készült, de jó megoldás a zsalukőből vagy talpgerendából készült lábazatok alkalmazása, melyeket vakolni szükséges. A lábazat mindenképpen vakolt vagy hasított kő burkolatú legyen, melynek a téglabármely természetes színe megfelelő leszámítva a fehér mészhomok téglát.

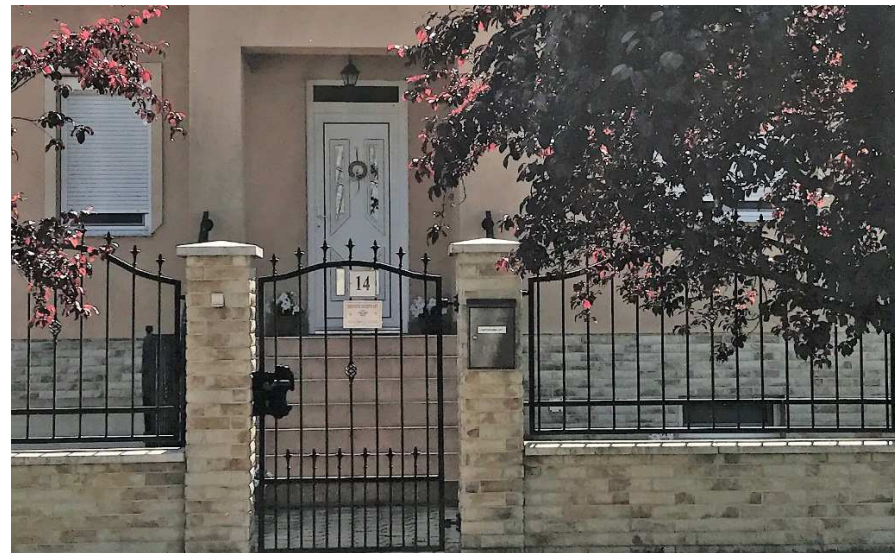

A tetők palával, lemezzel, fával, cserepekkel fedettek. Meglévő épület bővítése és új épület esetében kerámia tetőcserép fedést alkalmazzunk, melynek színe a kerámia természetes színe legyen. Élénk színű színezett cserepek nem alkalmazhatóak. A cserép textúrája is fontos a tetőszövet szempontjából. Fémlemezfedések kizárólag kiegészítő épületrészeken alkalmazható természetes szürke színben. A táblás fémlemez fedés alkalmazása nem elfogadható.

RÉSZLETEK

Házunk és kertünk találkozási pontjai folyton változó, gazdagodó élményt nyújtanak. Évről évre, évszokról évszakra más képet mutatnak. A növények az épületen egyrészt hangulatteremtő díszítőelemek, másrészt hatékony, természetes eszközei az energiatudatos életmódnak - árnyékolnak!

Az épület harmonikus kialakítását az egyes részei is befolyásolják. A homlokzaton lévő díszek, ornamentikák, hirdetőfelületek, egyéb műtárgyak illeszkedjenek a környezetébe.

KERÍTÉSEK, TÉRFALAK

A kertvárosias jellegzetes kerítései vasvázás, csővázás, valamint csömöszölt beton változatosságát ötvözik. Napjainkban is ezzel váltják fel a még meglevő hagyományos kerítésváltozatokat. Századunk első felében gyakori volt, de ma már alárendeltebb szerepe van a dróthálóból faoszlopokra feszített kerítéseknek. Ez az egyszerűség váltotta fel a különféle, kifejezetten gazdasági rendeltetésű (kerti, szőlőbeli, gyümölcsösbeli parcellák stb.) kerítéseket. Újabban a legkülönbözőbb anyagokból készült kerítések bizonyos fokú fényűzés, státusszimbólum jelleget öltöttek.

Vegyük figyelembe a kerítés megválasztásakor az épület színezését és anyaghasználatát. A kapu hangsúlyosabb lehet, de ne hivalkodó. Az áttört kerítés a kertet és a házat is hagyja látni. A tömör kerítés kerürendő.

KERTEK

Lehetőség szerint terveztessük meg kertünket szakemberrel. A kert tervezését az épülettervezéssel egy időben kezdjük meg, hogy az ideális megoldást megtalálhassuk. Ügyeljünk a túlszűfoaltság elkerülésére.

Lehetőségeinkhez mérten a garázst célszerű az épületben kialakítani, hogy több helyünk maradjon a kertnek, valamint új épület kialakítása ne terhelje a környezetünket. A kertben pergola kialakítható, melynek anyaga fa vagy favázis legyen.

Változatos magasságú sövényekkel válasszuk le az egyes kerthasználati tereket.

Nem javasolt az örökzöld növények alkalmazása, viszont az épület elé telepített lombhullatók télen beeresztik a napfényt, nyáron védenek a tűző naptól, míg a fenyők, tuják nem. Az előkertbe telepítsünk alacsony örökzöldekből kialakított sövények.

A növények fajtájának kiválasztásában a szabadság nagyobb, mint a településközpontban. Javasolt a környező táj és a korábbi tájhasználat növényeinek alkalmazása. Az inváziós növények alkalmazása nem megengedett, mivel ezek kordában tartása nehézségekbe ütközik. Javasolt növények a gyümölcsfák, a Hortenzia (*Hydrangea macrophylla*), az árnyliliom (*Hosta sp.*) és a puszpáng (*Buxus sempervirens*), margaréta (*Leucanthemum vulgare*) valamint tömegesen vannak jelen a kertekben a rózsák, petúniák és a muskátlik.

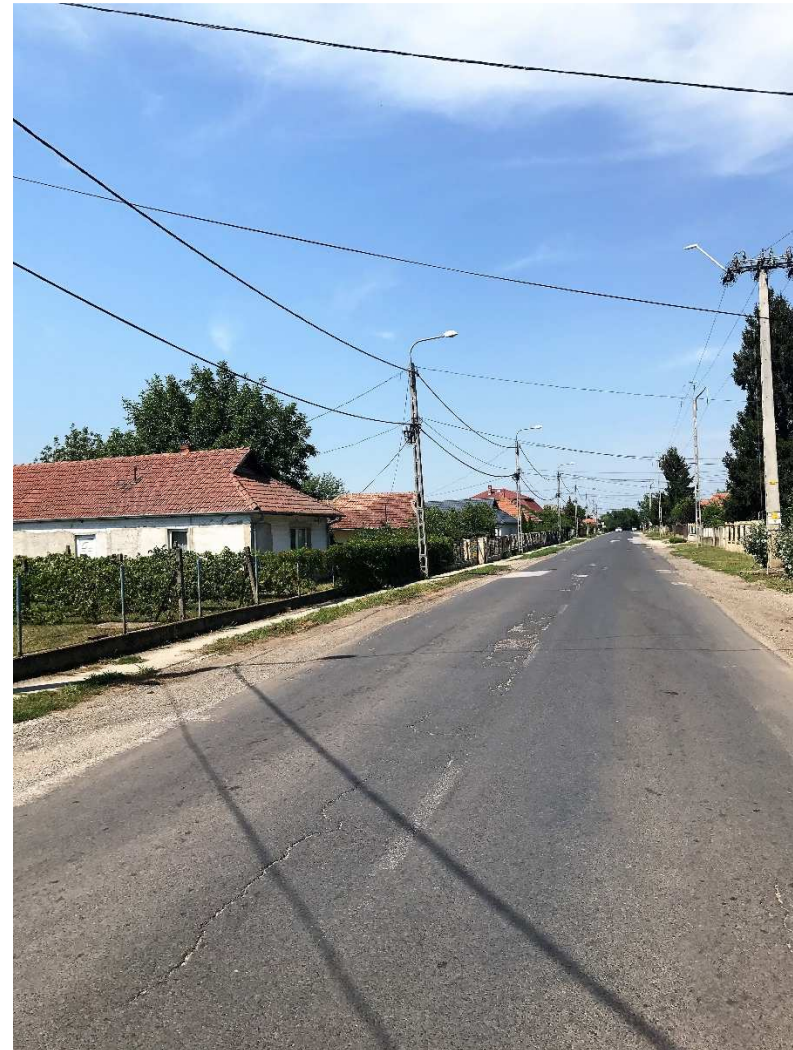

UTCÁK

Egy település, településképi javításához, karbantartásához sokszor nem szükséges nagy beavatkozás. Egy megfelelő fenntartás látványos változást jelenthet, mint a nem használt közterületi elemek átalakítása, újrahasznosítása, esetlegesen szükségszerű elbontása.

Egy fasor jóval több, mint egy utca zöld térfala: a fasorok legtöbb esetben a települések fő zöld tömegét alkotják, összekötik a zöldterületeket, szakszerű utcafásor hálózat kialakításban kondicionálják és élhetővé teszik a lakosság mozgásterét. A fásítási terv készítése vagy fasor megújítás tervezése rendkívül sok szempontot sorra vevő tájépítészeti feladat. A fasorok a településépítészet zöld hálózatai, melyek a tájépítész szakági tervezésben nélkülözhetetlen, a növényállomány kialakításában a településépítészet terén. A növényzet a közterületek alapvető alkotója, élhetővé ezek parkosítás és utcafásítás révén válnak. Önmagában kevés a fajok botanikai ismerete, vagy a várostervezés épített és művi elemeihez kötődő szaktudás: utcafásítási terv készítés során mindezeket a tájépítész együttesen alkalmazza.

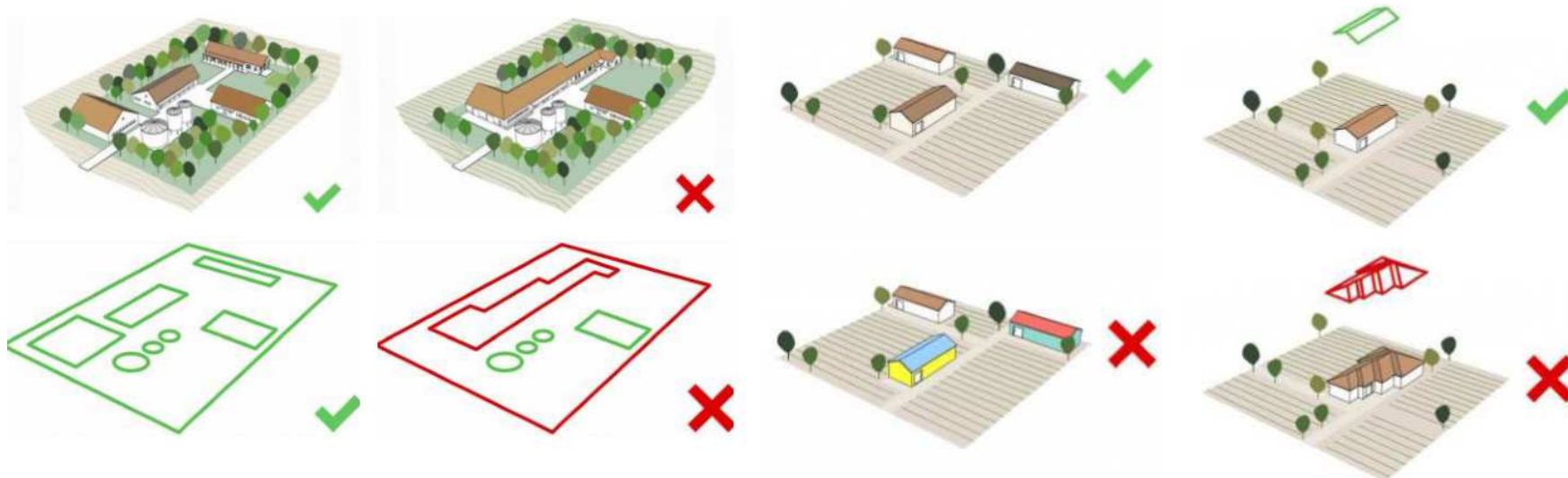

GAZDASÁGI TERÜLET

A tevékenység fajtája a szomszédok zavarását ne okozza, a lakóterületi együttélés normáinak betartására legyen alkalmas. Nem alkalmas lakókörnyezeti integrálásra a zajos, bűzös, jelentős ügyfélforgalommal járó stb. problémás tevékenység, ezek megvalósítására, erre a célra a közigazgatási területen kijelölt egyéb övezeteiben van lehetőség.

A telephelyek kialakításánál fordítsunk figyelmet a főépület utcafronti homlokzatának egyszerű építészeti gazdaságára, mely ez által igényessé teszi épületünket. Fontos szerep jut, kiemelt figyelmet kap az utcafronti kerítés, a porta, valamint a személy- és ipari kapuk, nem utolsósorban a reklámfelületek, feliratok elhelyezkedése és kialakítása.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató

A területek beépítetlen jellegének megtartása a cél a már kialakult és értéket képviselő építmények karakterének megóvása mellett. A telekszerkezet és a területhasználat hosszú távú megőrzése a tájkarakter megőrzését szolgálja. A világítás kialakítása során a lefelé világító megoldásokat alkalmazzuk. Építmények elhelyezése nem ajánlott, a már meglévőknek pedig a folyamatos karbantartása, az ingatlan kaszálása, a becserjésedés megelőzése szükséges. A vízelvezető csatornák karbantartására fokozott figyelmet kell biztosítani, a kezelőszárvot folyamatos kaszálással rendszerben kell tartani, hogy bármikor járható legyen.

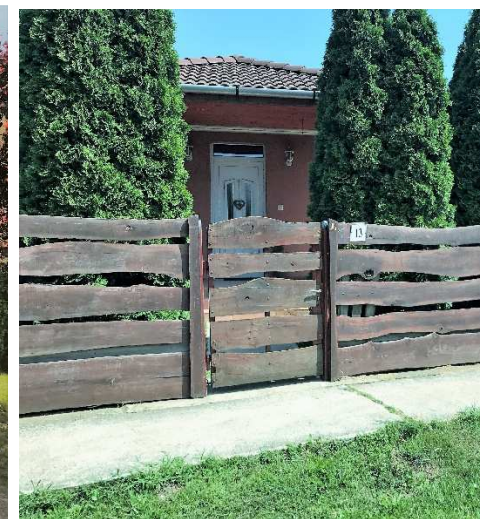

JÓ PÉLDÁK: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK

Épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása.

Ahhoz, hogy tudjuk, kik vagyunk és hova tartunk az életünkben, elengedhetetlen a múltunk ismerete és hagyományaink tisztelete, ápolása. Ezt a gondolatot az élet minden területén alkalmazhatjuk, így az építészetben is. Lehetőségeinkhez képest törekedjünk arra, hogy a hagyományos építészeti elemeket, motívumokat megőrizzük, és tovább örökössük az elkövetkezendő nemzedék számára.

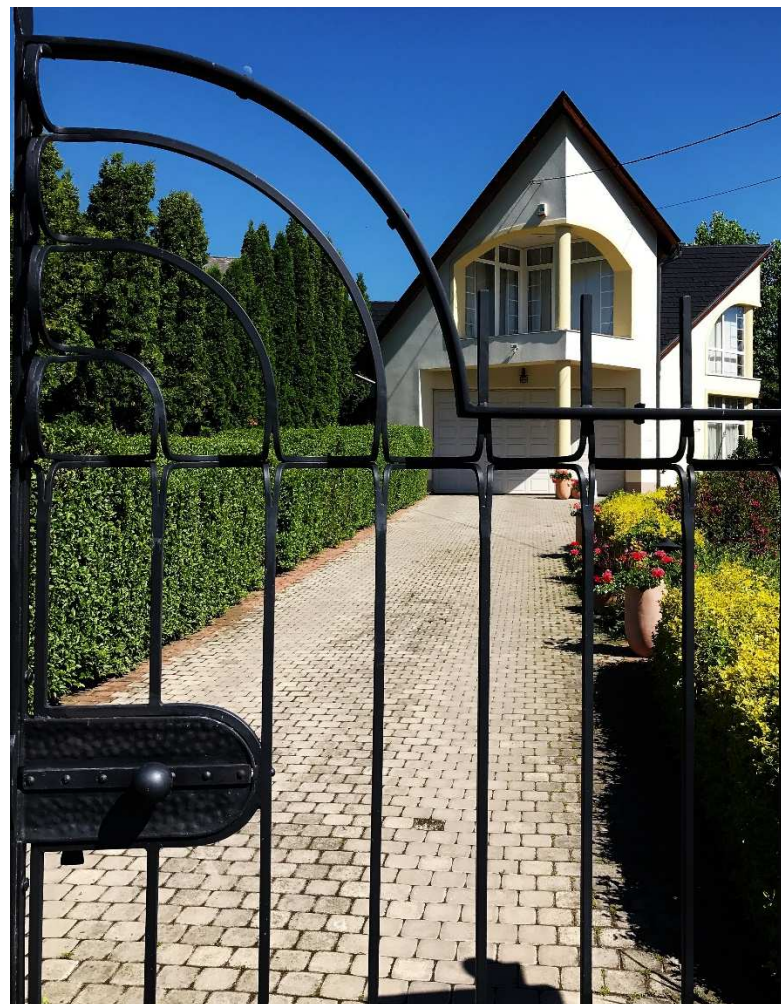

Az épület homlokzatán, a lábazaton alkalmazott színek és anyagok harmonizálnak egymással, ugyanez elmondható a tetőfedésre használt anyag és színválasztás esetében is és a kovácsoltvas kerítés is harmonizál az épület egészével.

A jól kitalált egyszerű, de igényesen, szépen kivitelezett részletek gazdagítják épületeinket. Egy-egy jól megválasztott anyag vagy burkolat ötletes felhasználása, egy ereszt, vagy tetőcsatlakozás, párkány részlet jó minőségben elkészítve díszítőelemként is felfogható. Az apró részletek határozzák meg egy épület végső karakterét, ezért figyeljünk oda a kivitelezés során mit és hogyan akarunk megmutatni egyedi elképzelésinkből a világ számára.

Javaslatok:

- *Tetősíkban tökéletesen illeszkedő napelemek, színben, felületben is a lehető legkevésbé feltűnő megoldás.*
 - *Jó megoldás lehet, a főépület megjelenést eredeti, tiszta mivoltában meghagyva, a napelemek az épület mögötti melléképületen kerüljenek elhelyezésre.*
 - *A parabola antenna a lehető legeldugottabb helyen kerüljön elhelyezésre, például a kémény mögött kevésbé látható.*
 - *A kémények épp úgy az épülethez tartoznak, mint a többi szerkezet, ne feledkezzünk hát el annak megtervezéséről! Figyeljük meg a környék kéményépítési hagyományait, ne használjunk tájidegen elemeket.*
 - *A klíma kültéri egységet rejtett kialakítással, vagy a főépület mögött javasoljuk elhelyezni.*
 - *Az épületek felújítása során komplex felújításra törekedjünk, tehát a homlokzat burkolással egy időben javasolt a nyílászáró csere és a tetőhéjzat cseréje is.*
-

A hagyományőrzés tekintetében kiemelhetjük ezt a régi épületet, mely a környékre jellemző építészeti stílusjegyekkel, ornamentikákkal rendelkezik: klasszikus, háromosztatú, homlokzati faldíszítéssel rendelkező parasztház. Az épület homlokzatán, a lábazaton alkalmazott színek és anyagok harmonizálnak egymással, ugyanez elmondható a tetőfedésre használt anyag és színválasztás esetében is. Az apró részletek határozzák meg egy épület végső karakterét, ezért figyeljünk oda a kivitelezés során mit és hogyan akarunk megmutatni egyedi elképzelésinkből a világ számára.

JÓ PÉLDÁK: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

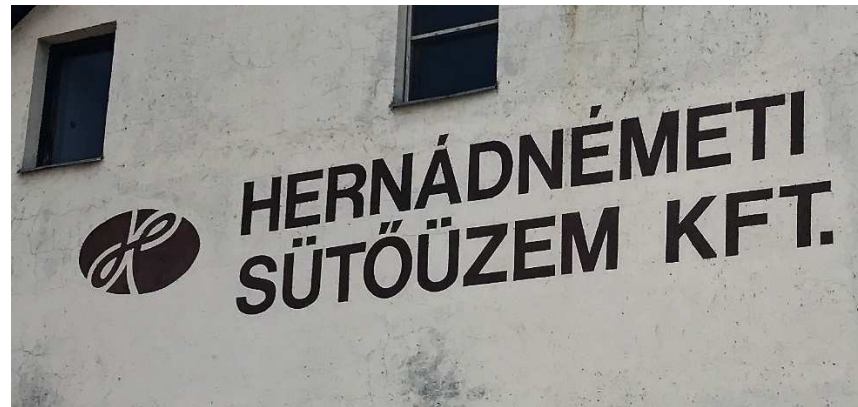
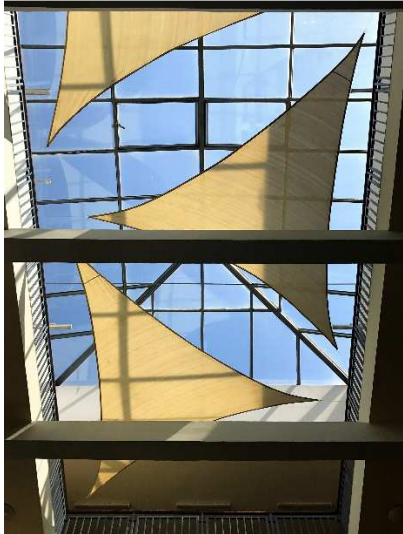
Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

Az épületek és növényeken túl az utcaképhez ugyanúgy hozzátartoznak a cégérek, reklámfelületek és hirdetőtáblák. Fontos, hogy szolgáltatásunkat úgy hirdessük, hogy az ne legyen a járókelők rosszallásának kiváltása, mindösszesen a figyelemfelhívás legyen a cél olyan tájékoztatóval, mellyel az utcaképet és településképet szebbé teszi. Elengedhetetlen, hogy a megválasztott cégér, cégtábla az épület jellemzőihez alkalmazkodjon.

Az igényes, rendezett utcaképhez hozzátartozik az is, hogy hogyan jelennek meg a különböző feliratok, jelzések az épületek homlokzatán. A feliratok megtervezésekor törekedjünk a homlokzat színével harmonizáló betűszín választásra. A felirat stílusa, betűtípusa, sajátos kialakítása figyelemfelkeltő, magára vonzza a tekintetet.

Kitekintés – néhány jó példa helyben alkalmazható sajátos épületre, építészeti részletre

Jelen munkarészben olyan épületekre, épületrészekre láthatunk jó példákat, melyek a település jövőképeinek kialakítása során lehetnek meghatározóak. A településen, bizonyos részein van lehetőség a mai kortárs, modern építészeti elemeivel felruházott lakóépületek elhelyezésére.

Fontos azonban, hogy új házunk tervezésekor vegyük figyelembe környezetünket. Figyeljünk a telkünket körvevő lakóépületek magasságra, tetőformájára, telepítésére.

Azonos magasság, formavilág megtartása mellett alkalmazhatunk olyan modern épületmegoldásokat, melyek modern külsővel ruházzák fel épületünket.

Jelen épületeken alkalmazott homlokzati anyagok, a kert felé néző hátsóterasz és az egyedi homlokzatkialakítás jó példaként szolgálhat a modern, letisztult építészetet kedvelők számára.

Napjainkban sok szó és politikai nyilatkozat hangzik el a falu, a vidék gazdasági, társadalmi felemelésének szükségességéről. Szándék és ígéretetek vannak a gazdasági támogatásra, a biztonságos élet megteremtésére, a hagyományok megbecsülésére. A falu problémái e területeken égetően sürgős beavatkozásokat követelnek. Így remény van arra – ha ez a remény egyelőre nélküli is a megvalósítás biztosítékait – de remény van arra, hogy a falu visszanyeri évezredes küldetését, ami a föld megtartása és megművelése; a falu visszaveszi nemzetmegtartó képességét, ami az ország számára népesedési és szellemi aranytartalék; és a falu újrateremti hagyományait, ami egészséges közösségeket jelent a hit, az önérték és az összetartozás érzésének újraépítésével. Ha a reményt valami isteni lélekerősítéssel határozott céllá lehet erősíteni, akkor a fejlődés a vidék természetes gazdálkodásának újraépítésével kezdődik. Majd a sorvadó falvak újránépesítésével folytatódik, s nem utolsó sorban a közösségek, a falulakosság szellemi, szakrális, kulturális egyesítésével válhat teljessé.

*Javasoljuk a felújítások terén
a helyi elit irányításával
az épületek pusztá-
karbantartása egy olyan
szociális program lehetne, amely
néhol már elindult (például
Terény erre ragyogó példa, vagy
a Tolna megyei Závod). Egy-egy
helyi vezető, építész, értelmiségi
a falufejlesztést arra építi fel,
hogy „dolgozzunk a házán”. Ez
régén természetes volt, de most
újra fel kell hívni rá az emberek
figyelmét. Ha nincsen más
munka, a házakon és a házak
körül mindig akad tennivaló.*

IMPRESSZUM

HERNÁDNÉMETI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

hernadnemeti@gmail.com

3564 Hernádnémeti Kossuth út 38.

Tel.: (46) 594 226, (46) 594 220

Tel./Fax.: (46) 594 227

Polgármester: Dr. Orosz Zsolt

Főépítész: Dudás Ede István

dudas.ede1@t-online.hu

SZERKESZTETTE: NYÍRSÉGTERV KFT.

SZÖVEG: NYÍRSÉGTERV KFT.

FOTÓ: NYÍRSÉGTERV KFT.

BORÍTÓ: NYÍRSÉGTERV KFT.

GRAFIKAI TERVEZÉS: NYÍRSÉGTERV KFT.

MUNKATÁRS: DUDÁS MARIANNA

BETŰTÍPUS: Titillium, Gill Sans Ultra Bold, Calibri

Felhasznált irodalom: muemlekem.hu objektumok, adatbázis kereső, wikipédia, a szabad enciklopédia, hatályos településrendezési eszközök,

Készült Magyarország kormánya megbízásából a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényhez kapcsolódóan.

Építészeti útmutató ábrái: Településképi Arculati Kézikönyv egyeztető felületének ábragyűjteménye a Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft honlap felületéről

A kézikönyvben felhasználásra került a Magyarszéphegy Településképi Arculati Kézikönyv egyes szövegbetétei.

Hernádnémeti, 2017.

